

Bryssel 14.10.2020
COM(2020) 652 final

2020/0300 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS
vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Euroopan ympäristökeskus julkaisi 4. joulukuuta 2019 Euroopan ympäristön tilasta ja tulevaisuudennäkymistä raportin ”The European Environment – state and outlook 2020”¹, jonka tulokset ovat hälyttävät. Ympäristöön, ilmastoon ja kestävyyskriteeriin kohdistuu tällä hetkellä ennennäkemättömän laajoja ja kiireellisiä haasteita, jotka vaativat välittömiä ja yhtenäisiä toimia ja systeemisiä ratkaisuja. Unionin ympäristöpolitiikasta on ollut viime vuosikymmeninä huomattavan paljon hyötyä, eikä se ole vaikuttanut EU:n pitkän aikavälin kilpailukykyyn. Viime vuosina yhteisön säännöstöä on muokattu kunnianhimoisen pitkän aikavälin vision, tavoitteiden ja strategisten toimintakehysten perusteella, ja ympäristöpaineita onkin onnistuttu vähentämään tehokkaasti. Biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen ja ekosysteemipalvelujen heikkeneminen, ilmastomuutos ja sen vaikutukset, luonnonvarojen kestämaton käyttö, ympäristön pilaantuminen ja siihen liittyvät riskit ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille, luonnolle, ekosysteemeille ja taloudelle edellyttävät kuitenkin päättäväisiä lisätoimia EU:ssa ja maailmanlaajuisesti.

Euroopan komissio vastasi näihin haasteisiin 11. joulukuuta 2019, kun se hyväksyi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman², joka on kunnianhimoisen suunnitelma tehdä EU:sta ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa vuoteen 2050 mennessä. Ohjelman tavoitteena on suojella, säilyttää ja parantaa EU:n luonnonpääomaa sekä suojella kansalaisten terveyttä ja hyvinvointia ympäristöön liittyviltä riskeiltä ja vaikutuksilta. Vihreän kehityksen ohjelma perustuu uusintavaan kasvumalliin, jossa maapallolle annetaan enemmän kuin siltä otetaan. Siinä hahmotellaan tulevien vuosien ympäristöprioriteetit ja unionin tavoite muuttaa taloutensa kestäväksi tulevaisuuden takaamiseksi ja siten, ettei ketään unohdeta. Jotta nämä tavoitteet voitaisiin saavuttaa käytännössä, ohjelmassa hahmotellaan syvälle ulottuvaa ja muutosvoimaista politiikkaa ja unionia kehoitetaan vahvistamaan kansainvälistä johtoasemaansa ilmasto- ja ympäristökysymyksissä.

Tiedonannosta ”Puhdas maapallo kaikille”³ käydyin laajan keskustelun jälkeen EU esitti maaliskuussa 2020 Pariisin sopimuksen eli ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen⁴ mukaisen pitkän aikavälin strategiansa ja sitoutui muuttamaan taloutensa ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä. Euroopan komissio ehdotti tämän tavoitteen kirjaamista eurooppalaiseen ilmastolakiin⁵. Lisäksi komissio hyväksyi lukuisia uusia strategisia aloitteita, esimerkiksi seuraavat: ”Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta”⁶, vuoteen 2030 ulottuva biodiversiteettistrategia⁷ ja Pellolta pöytään -strategia⁸.

EU on myös hyväksynyt laajoja toimia torjuakseen koronaviruskriisiä, joka vie ihmishenkiä ja koettelee monien toimeentuloa ja joka on johtanut ennennäkemättömiin poliittisiin haasteisiin,

¹ Euroopan ympäristökeskuksen raportti: *The European environment - state and outlook 2020, Knowledge for transition to a sustainable Europe* (2019).

² COM(2019) 640 final.

³ COM(2018) 773 final.

⁴ Submission by Croatia and the European Commission on behalf of the European Union and its Member States, *Long-term low greenhouse gas emission development strategy of the European Union and its Member States* (2020, <https://unfccc.int/sites/default/files/resource/HR-03-06-2020%20EU%20Submission%20on%20Long%20term%20strategy.pdf>).

⁵ COM(2020) 80 final.

⁶ COM(2020) 98 final.

⁷ COM(2020) 380 final.

⁸ COM(2020) 381 final.

joita vakava talouden laskukausi on pahentanut entisestään. Euroopan komission 27. toukokuuta 2020 ehdottamassa ja Eurooppa-neuvoston ylimääräisessä kokouksessaan heinäkuussa 2020 hyväksymässä Next Generation EU -elpymissuunnitelmassa korostetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman asemaa Euroopan uutena kasvustrategiana ja sen roolia, kun Eurooppa pyrkii kestävään ja nopeaan elpymiseen ja varmistamaan pitkän aikavälin ennustettavuuden ilmastoneutraaliutta tavoiteltaessa ja viime kädessä oikeudenmukaisen siirtymän, jossa ketään ei jätetä jälkeen. Kahdeksannella ympäristöohjelmalla, jonka pitkän aikavälin visio ja ensisijaiset ympäristötavoitteet ovat samat kuin vihreän kehityksen ohjelmassa, tuetaan EU:n yhteistä sitoutumista vihreään elpymiseen.

Ympäristöalan toimintaohjelmat ovat ohjanneet EU:n ympäristöpolitiikan kehitystä 1970-luvun alkupuolelta lähtien. Seitsemännen ympäristöalan toimintaohjelman, jäljempänä 'seitsemäs ympäristöohjelma', voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 2020, ja sen 4 artiklan 3 kohdan nojalla komission on tarvittaessa annettava ehdotus kahdeksanneksi ympäristöalan toimintaohjelmaksi, jäljempänä 'kahdeksas ympäristöohjelma', hyvissä ajoin, jottei seitsemännen ja kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman välille synny katkoa. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ilmoitettiin uuden ympäristöalan toimintaohjelman hyväksymisestä.

Neuvosto, Euroopan parlamentti ja alueiden komitea ovat pyytäneet komissiota esittämään viimeistään vuoden 2020 alussa ehdotuksen kahdeksanneksi ympäristöohjelmaksi.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

Tämä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi uudesta vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 192 artiklan 3 kohtaan. Jotta voidaan varmistaa, että EU ja sen jäsenvaltiot sitoutuvat tähän ohjelmaan ja saavuttavat sen ensisijaiset tavoitteet, tässä päätösehdotuksessa vahvistetaan ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta suotuisat edellytykset ja varmistetaan, että edistymistä tavoitteiden saavuttamisessa mitataan säännöllisesti.

Yksinään jäsenvaltiot eivät kuitenkaan voi saavuttaa päätösehdotuksen tavoitteita. Koska ympäristö- ja ilmastopolitiikka on hajautettu politiikka ja kuuluu EU:n jaettuun toimivaltaan, tämän ohjelman yhtenä tavoitteena on saada kaikki kolme EU:n toimielintä ja jäsenvaltiot sitoutumaan yhdessä sen tavoitteisiin sekä tarjota poliittisille päättäjille ja muille sidosryhmille – kuten alueille ja kunnille, yrityksille, työmarkkinaosapuolille, kansalaisjärjestöille ja yksittäisille kansalaisille – ennakoitavat toimintapuitteet sekä osoittaa oikea suunta.

3. ARVIOINTIEN JA SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN TULOKSET

Komissio julkaisi 15. toukokuuta 2019 kertomuksen seitsemännen ympäristöohjelman arvioinnista⁹. Kertomusta edelsi vuoden 2018 aikana järjestetty laaja kuulemismenettely, joka koostui avoimesta julkisesta kuulemisesta, jäsenvaltioiden kohdennetusta kuulemisesta, sidosryhmien kohdennetusta kuulemisesta sekä kahdesta julkisesta työpajasta.

Arviointi osoitti, että seitsemättä ympäristöohjelmaa pidetään yleisesti tehokkaana korkean tason strategisena välineenä ohjata ympäristöpolitiikkaa. Monien mielestä ympäristöohjelma

⁹ COM(2019) 233 final.

on myös suunnitteluväline, joka takaa – muun muassa pitkän aikavälin vision avulla – ympäristöpolitiikan jatkuvuuden ja Euroopan komission toimien ennustettavuuden ja vastuullisuuden sekä vaikuttaa lisäksi myönteisesti ympäristöpolitiikan valtavirtaistamiseen ja virtaviivaistamiseen. Yleisesti ottaen katsottiin, että seitsemännen ympäristöohjelman ensisijaiset tavoitteet ja varsinkin sen vuoteen 2050 ulottuva visio ovat edelleen ajankohtaisia.

Euroopan parlamentti julkaisi 22. marraskuuta 2017 arvioinnin seitsemännen ympäristöohjelman täytäntöönpanosta¹⁰ sekä lisäksi 6. maaliskuuta 2018 kertomuksen ja 17. huhtikuuta 2018 päätöslauselman¹¹ sen täytäntöönpanosta.

Euroopan alueiden komitea julkaisi 31. heinäkuuta 2018 tutkimuksen kahdeksannen ympäristöohjelman paikallisesta ja alueellisesta ulottuvuudesta¹² ja antoi sen jälkeen lausunnon¹³, joka hyväksyttiin 7. helmikuuta 2019.

Grazissa (Itävallassa) 29. ja 30. lokakuuta 2018 pidetyssä epävirallisessa ympäristöneuvoston kokouksessa käytyjen keskustelujen pohjalta Hainburgissa (Itävallassa) järjestettiin 11. ja 12. kesäkuuta 2019 työpaja tulevasta ympäristöalan toimintaohjelmasta. Neuvosto antoi 4. lokakuuta 2019 Suomen puheenjohtajakaudella päätelmät aiheesta ”Kahdeksas ympäristöä koskeva toimintaohjelma – Käännetään suunta yhdessä”¹⁴.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tässä ehdotuksessa esitetty ohjelma on laadittu siten, että se vastaa komission ehdotusta EU:n monivuotiseksi rahoituskehikseksi vuosiksi 2021–2027. Ehdotukseen sisältyy rahoitus selvitys, jossa esitetään Euroopan ympäristökeskuksen ja Euroopan kemikaaliviraston tarvitsevan lisäresursseja ohjelman uuden seuranta-, mittaus- ja raportointikehiksen tukemiseksi.

Euroopan ympäristökeskuksen ja Euroopan kemikaaliviraston osallistuminen on ensiarvoisen tärkeää tämän työn ja kahdeksannen ympäristöohjelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Ehdotettuun kahdeksannen ympäristöohjelman uuteen seuranta- ja raportointikehikseen otetaan mahdollisimman pitkälti mukaan olemassa olevat seurantavälineet ja -indikaattorit, jotka perustuvat pääasiassa Euroopan tilastoihin sekä Euroopan ympäristökeskuksen ja Euroopan kemikaaliviraston tietoihin. Näin vältetään päällekkäisyydet ja rajoitetaan jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Tämä tarkoittaa, että näille virastoille annetaan lisätehtäviä, jotta ne voivat täysimääräisesti edistää tämän ohjelman ensisijaisten tavoitteiden saavuttamista ja luoda ohjelman mahdollistavat edellytykset 3 ja 4 artiklan mukaisesti.

5. LISÄTIEDOT

Ehdotukseen sisältyvien säännösten selitykset:

Kahdeksannen ympäristöohjelman yleisenä tavoitteena on nopeuttaa unionin siirtymistä ilmastoneutraaliin, resurssitehokkaaseen ja puhtaaseen kiertotalouteen oikeudenmukaisella ja osallistavalla tavalla, saavuttaa Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelman

¹⁰ Euroopan parlamentin laatima Euroopan tason vaikutusten arviointi: *Implementation of the 7th Environment Action Programme - Mid-term review* (2017).

¹¹ Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. huhtikuuta 2018 seitsemännen ympäristöalan toimintaohjelman toteuttamisesta (2017/2030(INI)).

¹² Alueiden komitea: *Towards an 8th Environment Action Programme – Local and regional dimension* (2018).

¹³ EUVL C 168, 16.5.2019, s. 27–36.

¹⁴ Neuvoston päätelmät 4. lokakuuta 2019 (asiakirja 12795/19).

ympäristötavoitteet ja sen mukaiset kestävän kehityksen tavoitteet sekä tukea täysin Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ympäristö- ja ilmastotavoitteita.

1 artikla

Tällä ehdotuksella toimien johdonmukaisuutta ja synergiaa kaikilla hallinnon tasoilla pyritään lisäämään mittaamalla edistymistä ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa yhdenmetyllä tavalla. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa esitetyn vahingon välttämisen periaatteen mukaisesti tässä ehdotuksessa tuetaan ympäristöön ja ilmastoon kohdistuvien paineiden vähentämistä ja lujitetaan politiikan kehittämiseen ja täytäntöönpanoon sovellettavaa yhdenmetyä lähestymistapaa, erityisesti sisällyttämällä kestävyysnäkökohdat kaikkiin asiaankuuluviin aloitteisiin ja hankkeisiin kansallisella ja EU:n tasolla.

2 artikla

Unioni ja sen jäsenvaltiot jakavat vastuun ympäristöön ja ilmastoon liittyvien päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisesta, ja kaikilta vaaditaan toimintaa niiden saavuttamiseksi. Tämä koskee EU:n, kansallisen, alueellisen ja paikallistason hallintoa, työmarkkinaosapuolia, kansalaisyhteiskuntaa, kansalaisia ja yrityksiä.

Jo seitsemännessä ympäristöohjelmassa vahvistettiin pitkän aikavälin tavoite, jonka mukaan elämme vuoteen 2050 mennessä hyvää elämää maapallon resurssien rajoissa, ja tämän ehdotuksen 2 artiklassa vahvistetaan sen mukaiset aihekohtaiset ensisijaiset tavoitteet.

3 artikla

Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa korostetaan sitä, miten tärkeää on varmistaa, että politiikat ja lainsäädäntö pannaan täytäntöön ja että ne tuottavat tuloksia.

Tämän ehdotuksen 3 artikla muodostaa perustan yhteiselle lähestymistavalle ja sitoutumiselle mahdollistaviin edellytyksiin, jotka ovat edellytys näiden aihekohtaisten ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiselle. Näin voidaan varmistaa täytäntöönpanon johdonmukaisuus asianmukaisella tasolla. Komissio on ilmoittanut parantavansa laatimiaan paremman sääntelyn suuntaviivoja ja tukivälineitä siltä osin kuin on kyse kestävyteen ja innovointiin liittyvistä kysymyksistä ja pyrkivänsä näin varmistamaan, että kaikissa EU:n aloitteissa pidetään kiinni vihreästä valasta eli vahingon välttämisen periaatteesta.

4 artikla

Yksittäisissä ympäristöalan säädöksissä edellytetään, että jäsenvaltiot raportoivat säännöllisesti tietyistä ympäristöpolitiikoista, mutta EU:n lainsäädännössä ei ole kattavaa kehystä, jolla varmistettaisiin koordinoitu lähestymistapa unionin ympäristötavoitteiden saavuttamiseen. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ilmoitettiin, että uuteen ympäristöalan toimintaohjelmaan sisältyy uusi seurantamekanismi sen varmistamiseksi, että unioni saavuttaa ympäristötavoitteensa suunnitellusti.

Tämä kahdeksannen ympäristöohjelman seurantakehys ei saisi vaikuttaa olemassa oleviin ympäristö- ja ilmastoraportointiin ja -hallinnan välineisiin, kuten energiaunionin ja ilmastotoimien hallintoa koskeviin välineisiin.

- *Ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa edistymisen mittaaminen ottaen huomioon kestävyyttä, hyvinvointia ja palautumis- ja selviytymiskykyä koskeva laajempi näkökulma*

Jotta voidaan mitata EU:n ja sen jäsenvaltioiden edistymistä vuodelle 2030 asetettujen YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa, tarvitaan yhdenmetyt puitteet taloudellisille,

ympäristö- ja sosiaalisille tavoitteille. Neuvosto¹⁵ ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitea¹⁶ ovat kehottaneet mittaamaan BKT:n lisäksi muitakin taloudellisen suorituskyvyn ja yhteiskunnallisen edistymisen indikaattoreita ja käyttämään politiikan suunnannäyttäjänä yhä enemmän hyvinvointinäkökulmaa, mitä myös Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD)¹⁷ kannattaa. Euroopan parlamentin jäsenet järjestivät vuonna 2018 Post-Growth-konferenssin¹⁸ yhdessä sidosryhmien kanssa.

Kahdeksanteen ympäristöohjelmaan sisältyvä seurantakehys tuo ympäristö- ja ilmastonäkökohdat selvemmin mukaan EU:n yleisiin pyrkimyksiin mitata edistymistä kestävyiden, hyvinvoinnin ja palautumis- ja selviytymiskyvyn saralla, katastrofivalmius ja -palautuvuus mukaan lukien. Seurantakehysten tarkoitus on, että poliittiset päättäjät ja sidosryhmät tietäisivät, ovatko EU ja sen jäsenvaltiot onnistumassa systemisen muutoksen toteutuksessa.

Kahdeksannen ympäristöohjelman seurantakehysten laadinnassa olisi otettava huomioon myös muut hallinto- ja seurantatoimet, etenkin talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso, kestävä kehitys tavoitteiden seuranta koskeva Eurostatin raportti ja vuotuinen strateginen ennakointiraportti, jotka nekin perustuvat saatavilla oleviin tietoihin ja joissa käytetään asiaankuuluvien poliittisten tavoitteiden kannalta merkityksellisimpiä indikaattoreita. Vaikka näitä hallinto- ja seurantavälineitä käytetään eri tarkoituksiin, ne olisi liitettävä yhä tiiviimmin toisiinsa, jotta niiden johdonmukaisuutta voidaan parantaa entisestään.

– *Kahdeksannen ympäristöohjelman pääindikaattoreiden määrittäminen*

Seitsemännen ympäristöohjelman seurannasta vastasi Euroopan ympäristökeskus, joka julkaisi joka vuosi ympäristöindikaattoriraportin¹⁹. Seitsemännen ympäristöohjelman ensisijaisten tavoitteiden seuranta varten kehitettiin lähes 30 indikaattorin tulostaulu.

Kahdeksannen ympäristöohjelman seurantakehityksessä olisi otettava huomioon ohjelman uudet ensisijaiset tavoitteet. Sen olisi sisällettävä rajallinen määrä keskeisiä indikaattoreita korkean tason viestintää varten. Indikaattorien avulla saadaan johdonmukainen käsitys ympäristön tilasta, merkittävimmistä siihen kohdistuvista paineista ja toimien tehokkuudesta. Indikaattoreiden olisi oltava hyödyllisiä myös hyvinvoinnin lisäämistä ja talouden ja yhteiskuntien palautumis- ja selviytymiskyvyn parantamista koskevien yleisten tavoitteiden seurannan kannalta.

Kahdeksannen ympäristöohjelman pääindikaattoreiden valinnassa otetaan asianmukaisesti huomioon meneillään olevat toimet, joilla pyritään parantamaan luonnon monimuotoisuuden, kiertotalouden ja saasteettomuuden seuranta ja jotka kaikki on tarkoitus saada päätökseen vuoteen 2021 tai 2022 mennessä. Siinä otetaan asianmukaisesti huomioon myös muut seurantavälineet, jotka kattavat ympäristö- ja ilmastopolitiikan, mukaan lukien energiaunioni ja ilmastotoimien hallinto. Indikaattoreiden valinnan olisi perustuttava jäsenvaltioissa ja EU:n tasolla saatavilla oleviin tietoihin, erityisesti Euroopan ympäristökeskuksen ja Euroopan tilastojärjestelmän hallinnoimiin tietoihin.

Euroopan ympäristökeskus ja Euroopan kemikaalivirasto tukevat komissiota tietojen saatavuuden ja merkityksellisyyden parantamisessa. Tähän kuuluu myös indikaattoreiden

¹⁵ Ks. esim. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/fi/pdf>.

¹⁶ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>.

¹⁷ Ks. esim. seuraavat aloitteet: *OECD Well-being Framework*, *OECD Framework for Policy Action on Inclusive Growth*, *Better Life Initiative* ja *New Approaches to Economic Challenges Initiative*.

¹⁸ <https://www.postgrowth2018.eu/>

¹⁹ Ks. esim. <https://www.eea.europa.eu/publications/environmental-indicator-report-2018>.

osoittamiin vajeisiin puuttuminen, erityisesti saasteettomuustavoitteeseen liittyvän politiikan seuranta sekä ympäristö-, sosiaali- ja terveystalitiikan väliset yhteydet.

Kahdeksannen ympäristöohjelman seurantakehyksen perustamista tuetaan uudella ympäristöindikaattoreiden tietokannalla, joka on verkossa helposti saatavilla oleva indikaattorikirjasto, joka tarjoaa kattavan ja jäsenneilyn yleiskuvan useista sadoista nykyisistä ympäristöindikaattoreista.

– *Maapallon resurssien rajat*

Kahdeksannen ympäristöohjelman seurantakehyksen kehitysprosessi tarjoaa tilaisuuden selvittää mahdollisuuksia, joita liittyy käynnissä oleviin komission yhteisen tutkimuskeskuksen, Euroopan ympäristökeskuksen ja muiden tahojen hankkeisiin, jotka koskevat maapallon resurssien rajoja (esimerkiksi makean veden käyttöä, maankäytön muutosta ja valtamerten happamoitumista) ja unionin kulutusjalanjälkeä, mukaan lukien metsäkatot ja metsien tilan heikkeneminen kolmansissa maissa.

Ilmastotiede ja erityisesti hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin työ tarjoavat luotettavaa tietoa siitä, mikä kasvihuonekaasupäästöjen taso voi olla, jotta voidaan saavuttaa Pariisin sopimuksen tavoite pitää maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahdessa celsiusasteessa esiteolliseen tasoon verrattuna ja jatkaa toimenpiteitä, joilla se jäisi puoleentoista asteeseen. Muilta osin maapallon resurssien rajoja koskeva työ on vielä kesken. Tätä työtä on tärkeää edistää, jotta poliittiset päättäjät ja sidosryhmät tietäisivät, ovatko ympäristöpolitiikat riittävän kunnianhimoisia pitääkseen Euroopan maapallon ”turvallisen toimintatilan”²⁰ rajoissa.

– *Kahdeksannen ympäristöohjelman pääindikaattoreita koskeva kuulemismenettely*

Kattavan kahdeksannen ympäristöohjelman seurantakehyksen laatimiseksi komissio käynnistää laajan kuulemismenettelyn, jossa kuullaan muita EU:n toimielimiä, jäsenvaltioita ja sidosryhmiä ja jonka perusteella laadittavassa kuulemisasiakirjassa hahmotellaan ehdotetut menetelmät ja toteutettavat toimet.

Komissio aikoo esitellä kuulemisten perusteella laaditut kahdeksannen ympäristöohjelman pääindikaattorit vuoden 2021 loppuun mennessä.

Menettely sovitetaan tiiviisti yhteen Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ilmoitetun meneillään olevan työnkulun kanssa. Tarkoituksena on suunnitella kiertotalouden, luonnon monimuotoisuuden ja saastuttamattomuuden seurantakehyksiä tai tarkistaa niitä, jotta varmistetaan yleinen johdonmukaisuus ja vähennetään hallinnollista rasitusta.

5 artikla – Arviointi

Tämän ehdotuksen 5 artiklassa säädetään kahdeksannen ympäristöohjelman arvioinnista vuonna 2029 ennen kuin ohjelman voimassaolo päättyy vuoden 2030 lopussa.

²⁰ COM(2020) 98 final, s. 18.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS**vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 192 artiklan 3 kohdan mukaisesti yleiset ympäristöalan toimintaohjelmat ovat muodostaneet puitteet unionin ympäristö- ja ilmastotoimille vuodesta 1973.
- (2) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1386/2013/EU²³ perustettiin seitsemäs ympäristöalan toimintaohjelma, jäljempänä 'seitsemäs ympäristöohjelma', jossa vahvistetaan 31 päivään joulukuuta 2020 saakka ulottuvat unionin ympäristötoimet sekä vuoteen 2050 ulottuva pitkän aikavälin visio.
- (3) Komission suorittamassa seitsemännen ympäristöohjelman arvioinnissa²⁴ todettiin seuraavaa: ohjelman vuoteen 2050 ulottuva visio ja ensisijaiset tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia, ohjelma on auttanut lisäämään ympäristöpolitiikan toimien ennustettavuutta, nopeutta ja koordinoitua ja ohjelman rakenne ja varsinkin sen toimintakehys ovat edistäneet synergioiden luomista ja parantaneet siten ympäristöpolitiikan vaikuttavuutta ja tehokkuutta. Arvioinnissa todettiin myös, että seitsemännen ympäristöohjelmassa ennakoitiin Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelmaa korostamalla talouskasvun ja sosiaalisen hyvinvoinnin riippuvuutta hyvinvoivista luonnonvaroista ja että sillä helpotettiin kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi EU on pystynyt keskustelemaan ilmasto- ja ympäristöasioista yhdellä äänellä kansainvälisellä tasolla. Seitsemännen ympäristöohjelman arvioinnissa komissio kuitenkin totesi, että luonnonsuojeluun ja terveyteen liittyvissä toiminnaissa sekä ympäristönäkökohtien sisällyttämisessä muuhun politiikkaan ei ole edistytty riittävästi.

²¹ Lisätään, jos ETSK antaa ehdotuksesta lausunnon.

²² Lisätään, jos alueiden komitea antaa ehdotuksesta lausunnon.

²³ EUVL L 354, 28.12.2013, s. 171.

²⁴ COM(2019) 233 final.

- (4) Euroopan ympäristökeskuksen raportin ”The European environment – state and outlook 2020 – Knowledge for transition to a sustainable Europe”, jäljempänä ’SOER 2020 -raportti’, mukaan vuonna 2020 unionilla on ainutlaatuinen tilaisuus osoittaa johtajuutta kestävyysasioissa ja tarttua systeemisiä ratkaisuja vaativiin kiireellisiin kestävyyshaasteisiin. Kuten SOER 2020 -raportissa todetaan, maapallon ilmastossa ja ekosysteemeissä on 1950-luvulta lähtien havaittu muutoksia, joita ei ole havaittu aiempina vuosikymmeninä saati vuosituhansina. Maapallon väestö on kolminkertaistunut sitten 1950-luvun, ja kaupungeissa asuvien määrä on nelinkertaistunut. Jos nykyinen kasvumalli jatkuu, ympäristöpaineiden odotetaan lisääntyvän entisestään, mikä aiheuttaa suoria ja välillisiä haittavaikutuksia ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille. Tämä koskee erityisesti aloja, joiden ympäristövaikutukset ovat suurimmat, eli elintarvike-, liikkuvuus- ja energia-alaa sekä infrastruktuureja ja rakennuksia.
- (5) Euroopan komissio vastasi SOER 2020 -raportissa yksilöityihin haasteisiin hyväksymällä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman²⁵, joka on uusi kasvustrategia vihreää ja digitaalista siirtymää varten. Sen tavoitteena on oikeudenmukainen ja vauras unioni, jonka talous on kilpailukykyinen, ilmastoneutraali ja resurssitehokas. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU)²⁶ lainsäädäntöön sisällytetään unionin tavoite saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä.
- (6) Euroopan vihreän kehityksen ohjelma tukee Next Generation EU -elpymissuunnitelmaa, jolla edistetään investointeja tärkeimpiin vihreisiin aloihin, joiden avulla voidaan parantaa palautumis- ja selviytymiskykyä sekä lisätä kasvua ja työpaikkoja oikeudenmukaisessa ja osallistavassa yhteiskunnassa. Myös elpymis- ja palautumistukiväline, jolla yhdessä unionin vuosien 2021–2027 talousarvion kanssa vauhditetaan unionin talouden elpymistä koronaviruskriisistä, perustuu Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa vahvistettuihin ensisijaisiin tavoitteisiin. Lisäksi kaikissa Next Generation EU -elpymissuunnitelmaan kuuluvissa aloitteissa olisi noudatettava Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan sisältyvää vahingon välttämisen periaatetta.
- (7) Ympäristöalan toimintaohjelmat ovat ohjanneet EU:n ympäristöpolitiikan kehitystä 1970-luvun alkupuolelta lähtien. Seitsemännen ympäristöohjelman voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2020. Kyseistä ohjelmaa koskevan päätöksen 4 artiklan 3 kohdan nojalla komissio antaa tarvittaessa hyvissä ajoin ehdotuksen kahdeksanneksi ympäristöalan toimintaohjelmaksi, jäljempänä ’kahdeksas ympäristöohjelma’, jotta seitsemännen ja kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman välille ei synny katkoa. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ilmoitettiin uuden ympäristöalan toimintaohjelman hyväksymisestä.
- (8) Kahdeksannen ympäristöohjelman olisi tuettava Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan kuuluvien ympäristö- ja ilmastotoimien tavoitteita noudatellen jo seitsemännessä ympäristöohjelmassa vahvistettua pitkän aikavälin tavoitetta, jonka mukaan vuoteen 2050 mennessä elämme hyvää elämää maapallon resurssien rajoissa. Kahdeksannen ympäristöohjelman olisi osaltaan edistettävä YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelman ja sen kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista.
- (9) Kahdeksannen ympäristöohjelman olisi nopeutettava siirtymistä uusintavaan talouteen, joka antaa maapallolle enemmän kuin ottaa. Uusintavassa kasvumallissa otetaan huomioon se, että yhteiskuntiemme hyvinvointi ja vauraus riippuvat vakaasta

²⁵ COM(2019) 640 final.

²⁶ COM(2020) 80 final.

ilmastosta, terveestä ympäristöstä ja kukoistavista ekosysteemeistä, jotka tarjoavat talouksillemme turvallisen toimintaympäristön. Kun maailman väestö ja luonnonvarojen kysyntä kasvavat edelleen, taloudellisen toiminnan olisi kehityttävä tavalla, joka ei aiheuta vahinkoa vaan kääntää ilmastonmuutoksen suunnan ja parantaa ympäristön tilaa sen heikentämisen sijaan, minimoi saastumisen ja johtaa luonnonpääoman säilyttämiseen ja rikastuttamiseen. Näin varmistetaan uusiutuvien ja uusiutumattomien luonnonvarojen runsaus. Jatkuvan innovoinnin, uusiin haasteisiin mukautumisen ja yhdessä luomisen kautta uusintava talous lujittaa palautumis- ja selviytymiskykyä ja suojelee nykyisten ja tulevien sukupolvien hyvinvointia.

- (10) Kahdeksannessa ympäristöohjelmassa olisi asetettava aihekohtaiset ensisijaiset tavoitteet, jotka koskevat ilmastoneutraaliutta, ilmastonmuutokseen sopeutumista, luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ennallistamista, kiertotaloutta, saasteettomuusstrategiaa sekä tuotannosta ja kulutuksesta aiheutuvien ympäristöpaineiden vähentämistä. Lisäksi siinä olisi yksilöitävä mahdollistavat edellytykset, joiden avulla kaikki asianomaiset toimijat saavuttavat pitkän aikavälin tavoitteet ja aihekohtaiset ensisijaisten tavoitteet.
- (11) Ympäristöpolitiikka on erittäin hajautettua, joten kahdeksannen ympäristöohjelman ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi olisi toteutettava toimia hallinnon eri tasoilla eli Euroopan, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla soveltaen yhteistyöhön perustuvaa lähestymistapaa monitasoiseen hallintoon. Toimintapolitiikan kehittämiseen ja täytäntöönpanoon olisi sovellettava entistä yhdennettympää lähestymistapaa, jotta voidaan maksimoida taloudellisten, ympäristö- ja sosiaalisten tavoitteiden väliset synergiat ja kiinnittää samalla erityistä huomiota mahdollisiin kompromisseihin ja haavoittuvien ryhmien tarpeisiin. Myös avoin toiminta muiden kuin valtiollisten toimijoiden kanssa on tärkeää, jotta voidaan varmistaa kahdeksannen ympäristöohjelman onnistuminen ja sen ensisijaisten tavoitteiden saavuttaminen.
- (12) Entistä tiiviimpi yhteistyö kumppanimaiden kanssa, hyvä maailmanlaajuinen ympäristöhallinto sekä unionin sisäisten ja ulkoisten politiikkojen väliset synergiat ovat avainasemassa unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta.
- (13) Euroopan komission olisi arvioitava, miten unioni ja jäsenvaltiot edistyvät kahdeksannen ympäristöohjelman ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa, kun EU pyrkii parantamaan kestävyyttä ja palautumis- ja selviytymiskykyä sekä lisäämään hyvinvointia. Myös neuvosto²⁷ ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitea²⁸ ovat kehottaneet mittaamaan BKT:n lisäksi muitakin taloudellisen suorituskyvyn ja yhteiskunnallisen edistyksen indikaattoreita ja käyttämään politiikan suunnannäyttäjänä yhä enemmän hyvinvointinäkökulmaa. Myös OECD²⁹ kannattaa tätä.
- (14) Kahdeksannen ympäristöohjelman ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuvan edistyksen arvioinnissa olisi otettava huomioon tietojen ja indikaattoreiden saatavuuden ja merkityksellisuuden viimeaikainen kehitys. Arviointi ei saisi olla ristiriidassa ympäristö- ja ilmastopolitiikan erityisnäkökohtia kattavien seuranta- tai hallintovälineiden kanssa eikä rajoittaa niiden käyttöä. Tällaisia välineitä ovat muun

²⁷ Ks. esim. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/fi/pdf>

²⁸ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>.

²⁹ Ks. esim. seuraavat aloitteet: OECD Well-being Framework, OECD Framework for Policy Action on Inclusive Growth, Better Life Initiative ja New Approaches to Economic Challenges Initiative.

muassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 1999/2018³⁰, ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arviointi sekä kiertotalouteen, saasteettomuuteen, luonnon monimuotoisuuteen, ilmaan, veteen, maaperään, jätteisiin tai muuhun ympäristöpolitiikkaan liittyvät seurantavälineet. Arviointi olisi osa johdonmukaista toisiinsa liittyvien seuranta- ja hallintovälineiden kokonaisuutta muiden sellaisten välineiden kanssa, joita käytetään talouspolitiikan eurooppalaisessa ohjausjaksossa, Eurostatin suorittamassa kestävä kehityksen tavoitteiden seurannassa ja komission strategisessa ennakointiraportissa³¹.

- (15) Komission, Euroopan ympäristökeskuksen ja muiden asiaankuuluvien virastojen olisi voitava tutustua dataan, tietoihin ja indikaattoreihin, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet sovellettavien unionin säädösten mukaisesti, ja käyttää näitä uudelleen. Lisäksi olisi hyödynnettävä muita tietolähteitä, kuten satelliittitietoja ja käsiteltyjä tietoja, joita saadaan Euroopan maanseurantaohjelmasta (Copernicus), EU:n metsäpalotietojärjestelmästä ja eurooppalaisesta tulvatietojärjestelmästä ja tietopalustoilta, kuten Euroopan meripoliittisesta seurantakeskuksesta ja tietoverkosta tai kemikaalien seurannan tietoforumista. Nykyaikaisten digitaalisten välineiden ja tekoälyn käyttö mahdollistaa tietojen tehokkaan hallinnan ja analysoinnin, mikä vähentää hallinnollista rasitusta ja parantaa tietojen oikea-aikaisuutta ja laatua.
- (16) Lisäksi jäsenvaltioiden olisi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä 2003/4/EY, 2007/2/EY ja (EU) 2019/1024 vahvistettujen vaatimusten mukaisesti varmistettava, että kahdeksannen ympäristöohjelman täytäntöönpanon seurannassa tarvittavat tiedot ja indikaattorit ovat vapaasti saatavilla, syrjimättömiä, avoimia, riittäviä, korkealaatuisia, vertailukelpoisia, ajantasaisia, käyttäjäystävällisiä ja helposti saatavilla verkossa.
- (17) Jotta kahdeksannen ympäristöohjelman ensisijaiset tavoitteet voidaan saavuttaa, Euroopan ympäristökeskuksella (EEA) ja Euroopan kemikaalivirastolla (ECHA) olisi oltava riittävät valmiudet ja resurssit varmistaa, että luotettavaa tietoa ja näyttöä on avoimesti ja helposti saatavilla, jotta voidaan tukea Euroopan vihreän kehityksen ohjelman strategisten painopisteiden täytäntöönpanoa ja ohjelman edistymisen arviointia.
- (18) Jotta poliittisten tavoitteiden kehitys ja saavutettu edistys voidaan ottaa huomioon, komission olisi arvioitava kahdeksas ympäristöohjelma vuonna 2029.
- (19) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitetta, vaan ne voidaan ehdotetun toimintaohjelman laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla – Kohde

1. Tässä päätöksessä vahvistetaan 31 päivään joulukuuta 2030 ulottuva yleinen ympäristöalan toimintaohjelma, jäljempänä 'kahdeksas ympäristöohjelma'. Tässä päätöksessä vahvistetaan kahdeksannen ympäristöohjelman ensisijaiset tavoitteet,

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, *EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1–77*.

³¹ COM(2020) 493 final.

määritellään mahdollistavat edellytykset niiden saavuttamiselle ja luodaan puitteet sen mittaamiseksi, ovatko unioni ja jäsenvaltiot saavuttamassa ensisijaiset tavoitteet.

2. Kahdeksannella ympäristöohjelmalla pyritään nopeuttamaan siirtymistä ilmastoneutraaliin, resurssitehokkaaseen ja puhtaaseen kiertotalouteen oikeudenmukaisella ja osallistavalla tavalla sekä tuetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja siihen kuuluvien aloitteiden ympäristö- ja ilmastotavoitteita.
3. Kahdeksas ympäristöohjelma muodostaa perustan Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelmassa ja sen kestävä kehityksen tavoitteissa määriteltyjen ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiselle, ja sen seurantakehys on ympäristö- ja ilmastopoliittinen osa EU:n pyrkimyksiä mitata edistystä kohti parempaa kestävyyttä, mukaan lukien ilmastoneutraalius ja resurssitehokkuus, hyvinvointia sekä palautumis- ja selviytymiskykyä.

2 artikla – Ensisijaiset tavoitteet

1. Kahdeksannen ympäristöohjelman ensisijaisena pitkän aikavälin tavoitteena on, että vuonna 2050 kansalaiset elävät hyvää elämää maapallon resurssien rajoissa uusintavassa taloudessa, jossa mitään ei tuhleta, kasvihuonekaasujen nettopäästöjä ei synny ja talouskasvu ei edellytä resurssien käytön lisäämistä eikä aiheuta ympäristön pilaantumista. Terve ympäristö tukee kansalaisten hyvinvointia, luonnon monimuotoisuus kukoistaa sekä luonnonpääomaa suojellaan, ennallistetaan ja arvostetaan tavalla, joka vahvistaa kykyä sietää ilmastonmuutosta ja muita ympäristöriskejä. Unioni näyttää suuntaa nykyisten ja tulevien sukupolvien hyvinvoinnin varmistamiselle maailmanlaajuisesti.
2. Kahdeksannella ympäristöohjelmalla on seuraavat kuusi aihekohtaista ensisijaista tavoitetta:
 - (a) kasvihuonekaasupäästöjen peruuttamaton ja asteittainen vähentäminen sekä luonnollisten tai muiden nielujen aikaansaamien poistumien lisääminen unionissa, jotta saavutetaan vuodelle 2030 asetettu kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite ja ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä asetuksen (EU).../... mukaisesti³²;
 - (b) jatkuva edistyminen sopeutumiskyvyn parantamisessa, palautumis- ja selviytymiskyvyn vahvistamisessa sekä haavoittuvuuden vähentämisessä ilmastonmuutoksen edessä;
 - (c) eteneminen kohti uusintavaa kasvumallia, jossa maapallolle annetaan enemmän kuin siltä otetaan, pyrkiminen talouskasvuun, joka ei edellytä resurssien käytön lisäämistä eikä aiheuta ympäristön pilaantumista, ja kiertotalouteen siirtymisen nopeuttaminen;
 - (d) pyrkimys saavuttaa saasteettomuustavoite, joka tähtää myrkyttömään ympäristöön, ilma, vesi ja maaperä mukaan lukien, ja kansalaisten terveyden ja hyvinvoinnin suojeleminen ympäristöön liittyviltä riskeiltä ja vaikutuksilta;
 - (e) luonnon monimuotoisuuden suojeleminen, säilyttäminen ja ennallistaminen sekä luonnonpääoman, erityisesti ilman, veden, maaperän, metsien, makean veden, kosteikkojen ja meren ekosysteemien, parantaminen;

³²

COM(2020) 80 final.

- (f) ympäristökestävyyden edistäminen ja tuotantoon ja kulutukseen liittyvien keskeisten ympäristö- ja ilmastopaineiden vähentäminen erityisesti energian, teollisuuden kehittämisen, rakennusten, infrastruktuurin, liikkuvuuden ja elintarvikejärjestelmän aloilla.

3 artikla – Mahdollistavat edellytykset tämän ohjelman ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi

1. Kahdeksannen ympäristöohjelman ensisijaisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että
- (a) varmistetaan, että unionin ympäristö- ja ilmastolainsäädäntö pannaan täytäntöön vaikuttavalla ja tehokkaalla tavalla, pyritään erittäin korkeaan ympäristönsuojelun tasoon unionin, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla muun muassa tarjoamalla asianmukaiset valmiudet hallintoa ja vaatimusten noudattamisen varmistamista varten, kuten säännöllisessä ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnissa vahvistetaan, sekä tehostetaan ympäristöriskillisuuden torjuntaa;
 - (b) lujitetaan politiikan kehittämiseen ja täytäntöönpanoon sovellettavaa yhdenmuettyä lähestymistapaa erityisesti seuraavin tavoin:
 - valtavirtaistetaan 2 artiklassa vahvistetut ensisijaiset tavoitteet kaikkiin asiaankuuluviin strategioihin, lainsäädäntöaloitteisiin ja muihin aloitteisiin, ohjelmiin, investointeihin ja hankkeisiin unionin, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, jotta ne ja niiden täytäntöönpano eivät vaikeuta 2 artiklassa asetettujen ensisijaisten tavoitteiden saavuttamista;
 - maksimoidaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2014/52/EU³³ ja 2001/42/EY³⁴ täytäntöönpanosta saatavat hyödyt;
 - kiinnitetään erityistä huomiota taloudellisten, ympäristö- ja sosiaalisten tavoitteiden välisiin synergioihin ja mahdollisiin kompromisseihin sen varmistamiseksi, että kansalaisten ravitsemukseen, asumiseen ja liikkuvuuteen liittyvät tarpeet täytetään kestäväällä tavalla niin, ettei ketään unohdeta;
 - arvioidaan säännöllisesti nykyisiä politiikkoja ja valmistellaan uusista aloitteista vaikutustenarviointeja, jotka perustuvat laajoihin kuulemismenettelyihin, jotka toteutetaan vastuullisten, osallistavien, tietoon perustuvien ja helposti toteutettavissa olevien menettelyjen mukaisesti ja joissa otetaan asianmukaisesti huomioon ennakoitdut ympäristö- ja ilmastovaikutukset;
 - (c) sisällytetään ympäristö- ja ilmastokestävyys tehokkaasti osaksi talouden ohjausjärjestelmän eurooppalaista ohjausjaksoa, mukaan lukien kansalliset uudistusohjelmat ja kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmat;

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/52/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista annetun direktiivin 2011/92/EU muuttamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 124, 25.4.2014, s. 1–18).

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/42/EY, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2001, tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (EYVL L 197, 21.7.2001).

- (d) mobilisoidaan kestäviä investointeja julkisista ja yksityisistä lähteistä, mukaan lukien unionin talousarviosta saatavilla olevat varat ja välineet, Euroopan investointipankin kautta ja kansallisella tasolla;
- (e) lakkautetaan asteittain ympäristön kannalta haitalliset tuet unionin ja kansallisella tasolla, käytetään mahdollisimman tehokkaasti markkinapohjaisia välineitä ja vihreän budjetoinnin välineitä, mukaan lukien sosiaalisesti oikeudenmukaisen siirtymän varmistamiseen käytettävät välineet, ja tuetaan yrityksiä ja muita sidosryhmiä luonnonpääoman standardoitujen tilipitokäytäntöjen kehittämisessä;
- (f) varmistetaan, että ympäristöpolitiikat ja -toimet perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon, lisätään ympäristötietopohjaa ja sen käyttöönottoa esimerkiksi tutkimuksen ja innovoinnin avulla, edistetään vihreää osaamista ja jatketaan ympäristö- ja ekosysteemitilinpidon kehittämistä;
- (g) valjastetaan digitaali- ja datateknologioiden potentiaali ympäristöpolitiikan tukemiseen ja minimoidaan niiden ympäristöjalanjälki;
- (h) hyödynnetään täysimääräisesti luontoon perustuvia ratkaisuja ja sosiaalista innovointia;
- (i) sovelletaan tehokkaasti tiukkoja vaatimuksia avoimuuteen, yleisön osallistumisoikeuteen sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuteen tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn yleissopimuksen (Århusin yleissopimus) mukaisesti³⁵;
- (j) asetetaan kahdeksannen ympäristöohjelman täytäntöönpanoon liittyvät tiedot ja näyttö julkisesti ja helposti saataville, sanotun kuitenkin rajoittamatta alakohtaisen lainsäädännön luottamuksellisuutta koskevien säännösten soveltamista;
- (k) tuetaan 2 artiklassa vahvistettujen ensisijaisten tavoitteiden käyttöönottoa maailmanlaajuisesti ja varmistetaan sisäisten ja ulkoisten lähestymistapojen johdonmukaisuus sekä koordinoitujen toimet, erityisesti kun
 - tehdään kumppanimaiden kanssa ilmasto- ja ympäristöyhteistyötä, kannustetaan ja tuetaan niitä sellaisten sääntöjen antamisessa ja täytäntöönpanossa näillä aloilla, jotka ovat yhtä kunnianhimoisia kuin vastaavat unionin säännöt, ja varmistetaan, että kaikki unionin markkinoille saatetut tuotteet täyttävät kaikki niitä koskevat unionin vaatimukset unionin kansainvälisten sitoumusten mukaisesti;
 - tehostetaan yhteistyötä kolmansien maiden hallitusten, yritysten ja kansalaisyhteiskunnan sekä kansainvälisten järjestöjen kanssa, jotta voidaan muodostaa ympäristönsuojelua koskevia kumppanuuksia ja yhteenliittymiä, sekä edistetään ympäristöalan yhteistyötä G7- ja G20-ryhmissä;
 - vahvistetaan Pariisin sopimuksen, biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen ja muiden monenvälisten ympäristösopimusten täytäntöönpanoa unionissa ja sen kumppanimaissa muun muassa

³⁵

<https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>.

lisäämällä avoimuutta ja vastuullisuutta näiden sopimusten mukaisten sitoumusten täyttämässä saavutetun edistykseen osalta;

- lujitetaan kansainvälistä ympäristöhallintoa korjaamalla jäljellä olevat puutteet ja vahvistamalla tunnustettujen kansainvälisten ympäristöperiaatteiden noudattamista ja soveltamista;
- varmistetaan, että unionin ja jäsenvaltioiden kolmansille maille antamalla rahoitustuella edistetään YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelmaa.

2. Kahdeksannen ympäristöohjelman ensisijaisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että mobilisoidaan laaja tuki ottamalla mukaan kansalaiset, työmarkkinaosapuolet ja muut sidosryhmät sekä kannustamalla kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia kaupunki- ja maaseutualueilla tekemään yhteistyötä kahdeksanteen ympäristöohjelmaan liittyvien strategioiden, politiikkojen ja lainsäädännön kehittämisessä ja täytäntöönpanossa.

4 artikla – Seurantakehys

1. Komissio arvioi säännöllisesti Euroopan ympäristökeskuksen ja Euroopan kemikaaliviraston tuella unionin ja jäsenvaltioiden edistymistä 2 artiklassa säädettyjen ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa ja raportoi siitä säännöllisesti ottaen huomioon 3 artiklassa säädetty mahdollistavat edellytykset.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa arvioinnissa on otettava huomioon tietojen ja indikaattoreiden saatavuuden ja merkityksellisuuden viimeaikainen kehitys ja hyödynnettävä jäsenvaltioissa ja unionin tasolla saatavilla olevia tietoja, erityisesti Euroopan ympäristökeskuksen ja Euroopan tilastojärjestelmän hallinnoimia tietoja. Kyseinen arviointi ei vaikuta olemassa oleviin ympäristö- ja ilmastopolitiikkaa koskeviin seuranta-, raportointi- ja hallintokehyksiin ja -toimenpiteisiin.
3. Euroopan ympäristökeskus ja Euroopan kemikaalivirasto tukevat komissiota tietojen ja tietämyksen saatavuuden ja merkityksellisuuden parantamisessa erityisesti toteuttamalla seuraavat toimet:
 - (a) näytön ja tietojen kerääminen, käsittely ja raportointi nykyaikaisilla digitaalisilla välineillä;
 - (b) työskentely seurantatiedoissa olevien merkityksellisten puutteiden korjaamiseksi;
 - (c) toimintapoliittisesti merkityksellisten ja systeemisten analyysien tekeminen ja poliittisten tavoitteiden täytäntöönpanon edistäminen unionin ja kansallisella tasolla;
 - (d) ympäristöön kohdistuvia, sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia koskevien tietojen integrointi ja muiden saatavilla olevien tietojen, esimerkiksi Copernicus-ohjelman tuottamien tietojen, täysimääräinen hyödyntäminen;
 - (e) tietojen saatavuuden parantaminen entisestään unionin ohjelmien avulla;
 - (f) avoimuuden ja vastuullisuuden varmistaminen;
 - (g) kansalaisyhteiskunnan, viranomaisten, kansalaisten, työmarkkinaosapuolten ja yksityisen sektorin auttaminen tunnistamaan ilmasto- ja ympäristöriskit ja toteuttamaan toimia niiden ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi sekä niihin sopeutumisiksi, ja kyseisten toimijoiden kannustaminen sitoutumaan tietoaukkojen korjaamiseen.

4. Komissio tarkastelee säännöllisesti tieto- ja tietämystarpeita unionin ja kansallisella tasolla, mukaan lukien Euroopan ympäristökeskuksen ja Euroopan kemikaaliviraston valmiudet suorittaa 3 kohdassa tarkoitettut tehtävät.

5 artikla – Arviointi

Komissio suorittaa 31 päivään maaliskuuta 2029 mennessä kahdeksannen ympäristöohjelman arvioinnin. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, joka sisältää arvioinnin tärkeimmät tulokset, ja jos se katsoo sen aiheelliseksi, liittää siihen lainsäädäntöehdotuksen seuraavaksi ympäristöalan toimintaohjelmaksi.

6 artikla – Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS – VIRASTOT

Sisältö

1.	EHDOTUKSEN TAUSTA	1
1.1.	Ehdotuksen/aloitteen nimi.....	18
1.2.	Toimintalohko(t)	18
1.3.	Ehdotus liittyy	18
1.4.	Tavoite (Tavoitteet).....	18
1.4.1.	Yleistavoite (Yleistavoitteet)	18
1.4.2.	Erityistavoite (Erityistavoitteet)	18
1.4.3.	Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset	23
1.5.	Ehdotuksen/aloitteen perustelut	23
1.5.1.	Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu	23
1.5.2.	EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.	24
1.5.3.	Vastaavista toimista saadut kokemukset.....	24
1.5.4.	Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehiksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin	24
1.5.5.	Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen	25
1.6.	Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset.....	26
1.7.	Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)	26
2.	HALLINNOINTI	27
2.1.	Seuranta- ja raportointisäännöt	27
2.2.	Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)	27
2.2.1.	Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle	27
2.2.2.	Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä.....	28
2.2.3.	Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista	28
2.3.	Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi	28
3.	EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET	28

3.1.	Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat	28
3.2.	Arvioidut vaikutukset menoihin.....	30
3.2.1.	Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin	30
3.2.2.	Arvioidut vaikutukset EEA:n ja ECHAN määrärahoihin	32
3.2.3.	Arvioidut vaikutukset EEA:n ja ECHAN henkilöresursseihin	33
3.2.4.	Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa	36
3.2.5.	Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet.....	36
3.3.	Arvioidut vaikutukset tuloihin	36

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ TÄYDENTÄVÄ RAHOITUSSELVITYS – VIRASTOT

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta, jotta voidaan nopeuttaa siirtymistä ilmastoneutraaliin, resurssitehokkaaseen ja uusintavaan talouteen.

1.2. Toimintalohko(t)

Toimintalohkot: 09 Ympäristö- ja ilmastotoimet

Toiminnot:

09 02 - Ympäristön ja ilmastotoimien ohjelma (Life)

09 10 - Euroopan ympäristökeskus & Euroopan kemikaalivirasto

1.3. Ehdotus liittyy

☒ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen³⁶

☒ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Nopeutetaan unionin siirtymistä ilmastoneutraaliin, puhtaaseen, resurssitehokkaaseen ja korjaavaan talouteen oikeudenmukaisella ja osallistavalla tavalla sekä saavutetaan Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelman ympäristötavoitteet ja siihen sisältyvät kestävän kehityksen tavoitteet sitoutuen täysimääräisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ympäristötavoitteisiin.

Edistetään yhdennetymppää, johdonmukaista ja monialaista ympäristö- ja ilmastopolitiikan seuranta- ja raportointikehystä, joka on kaikilta osin linjassa Pariisin sopimuksen tavoitteiden, kestävän kehityksen tavoitteiden sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden kanssa.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Vuonna 2015 saatiin aikaiseksi urauurtavia kansainvälisiä sopimuksia, kun Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteet ja Pariisin ilmastopöytäkirja (COP21) hyväksyttiin. Niihin kuuluvat sitoumukset ja yhä parempi ymmärrys siitä, että ilmastomuutosta, ympäristön tilan heikkenemistä ja kestävyysriskejä on torjuttava kiireellisesti, edellyttävät toimivaa EU:n kahdeksatta ympäristöalan toimintaohjelmaa.

EEA:n 4. joulukuuta 2019 esittelemässä raportissa ”The European environment – state and outlook 2020” (SOER 2020) tarkastellaan Euroopan tämänhetkisiä ympäristö-, ilmasto- ja kestävyysasteita, jotka ovat ennennäkemättömän laajoja ja kiireellisiä ja edellyttävät välittömiä ja yhtenäisiä toimia sekä kiireellisiä systemisiä ratkaisuja. Tuoreimmat EU:n

³⁶

Sellaisina kuin ne ovat määriteltyinä varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

poliittiset toimet ovat tuottaneet merkittäviä hyötyjä, mutta ongelmia on edelleen: luonnon monimuotoisuus köyhtyy, resursseja olisi käytettävä tehokkaammin ja ilmastomuutosta sekä sen vaikutuksia ja riskejä ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille olisi torjuttava vahvemmin. Jotta voitaisiin kuroa umpeen ympäristön tosiasiallisen tilan ja vuoteen 2030 ulottuvien ympäristötavoitteiden välinen ero, painopisteen olisi edelleen oltava täytäntöönpanossa. Tämä edellyttää rahoitusta, sidosryhmien osallistumista, yhteistyöhön perustuvaa lähestymistapaa monitasoiseen hallintoon ja vahvaa tietopohjaa. Tarvitaan systemisempiä pitkän aikavälin poliittisia kehyksiä, innovointia yhteiskunnallisen muutoksen tueksi, investointien ja rahoituksen uudelleensuuntaamista sekä hallintatoimia sosiaalisesti hyväksyttävissä olevan, oikeudenmukaisen siirtymän toteuttamiseksi.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa, joka esiteltiin 11. joulukuuta 2019, ilmoitettiin kahdeksannesta ympäristöalan toimintaohjelmasta, johon sisältyy täydentävä toiminto. Uudella toimintaohjelmalla pyritään varmistamaan ympäristö- ja ilmastopolitiikan ja asiaa koskevan lainsäädännön täytäntöönpano, täytäntöönpanon valvonta ja tosiasiallinen toteuttaminen. Uuteen toimintaohjelmaan sisältyy myös uusi seurantakehys. Tässä ehdotuksessa esitetään päätös vuoteen 2030 ulottuvasta kahdeksannesta ympäristöalan toimintaohjelmasta. Tarkoituksena on nopeuttaa siirtymistä ilmastoneutraaliin, resurssitehokkaaseen ja uusintavaan talouteen, joka tukee Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita.

Yksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ilmoitetun kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman avaintoimista on uusi seurantakehys. Seurantakehyksellä mitataan, missä määrin EU ja sen jäsenvaltiot kykenevät toteuttamaan ohjelman ensisijaiset tavoitteet ja ohjelmaan sisältyvän vuoden 2050 vision kansalaisten hyvästä elämästä maapallon resurssien rajoissa. EU on luonut useita seurantakehyksiä, joilla mitataan edistymistä tiettyjen sovittujen ympäristötavoitteiden saavuttamisessa. EU:n lainsäädännössä ei kuitenkaan ole tähän mennessä vahvistettu kattavaa kehystä, jolla varmistettaisiin koordinoitu lähestymistapa unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteiden yleiseen saavuttamiseen ja näiden tavoitteiden merkitykseen kestävyiden, hyvinvoinnin sekä palautumis- ja selviytymiskyvyn kannalta. Tämä tarjoaa myös tilaisuuden kytkeä ympäristöpolitiikan seuranta Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC), EEA:n ja muiden tahojen meneillään olevaan työhön, joka liittyy maapallon resurssien rajoihin (esim. makean veden käyttö, maankäytön muutos ja valtamerten happamoituminen) ja unionin kulutusjalanjälkeen.

Uusi seurantakehys perustuu nykyisiin ympäristöä ja ilmastoa koskeviin seuranta- tai hallintokehyksiin, mukaan lukien ne, jotka koskevat energiaunionin ja ilmastotoimien hallintoa sekä ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arviointia. Se ei kuitenkaan rajoita näiden kehysten soveltamista vaan ainoastaan täydentää niitä. Uusi seurantakehys tulee olemaan täysin linjassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman puitteissa tehtävän työn, kuten uuden luonnon monimuotoisuuden ja saasteettomuuden seurannan sekä päivitetyn kiertotalouden seurannan, kanssa. Näin ollen kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman seuranta perustuu pääasiassa jo olemassa oleviin tietoihin sekä seuranta- ja raportointivälineisiin. Tarkoituksena on välttää päällekkäisyydet ja rajoittaa jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa sekä hyödyntää tilaisuutta kuroa umpeen indikaattoriaukkoja (saasteettomuus sekä ympäristö- ja sosiaalipolitiikan yhdistäminen toisiinsa). Seuranta perustuu erityisesti tuloksiin, jotka on saatu vuodesta 2017³⁷ alkaen toteutetuista toimista ympäristöraportoinnin virtaviivaistamiseksi. Tämä auttaa kehittämään johdonmukaista viestintää erilaisten seurantatehtävien yhteydessä.

37

Ks. https://ec.europa.eu/environment/legal/reporting/fc_actions_en.htm

Seurantakehyksellä olisi varmistettava, että sitoumuksista otetaan vastuu ja että ne täytetään. Käytössä olisi oltava selkeitä ja tuloksiin perustuvia indikaattoreita edistymisen mittaamiseksi. Seurantakehyksen olisi perustuttava olemassa oleviin seurantakehyksiin ja raportointivälineisiin, joita käyttävät muun muassa Euroopan ympäristökeskus ja sen Eionet-verkosto, ja oltava niiden kanssa johdonmukainen. Tässä yhteydessä olisi vältettävä päällekkäisyyksiä ja ylimääräisen hallinnollisen taakan aiheutumista jäsenvaltioille ja muille raportoiville tahoille. Euroopan kemikaalivirastoa pyydetään osallistumaan tähän työhön ja antamaan tietoja kemikaalien kestävästä käytöstä.

Kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman seurantakehyksen toiminta ja tukeminen edellyttävät lisäresurssien myöntämistä Euroopan ympäristökeskukselle (EEA) ja Euroopan kemikaalivirastolle (ECHA). Nämä resurssit eivät ole uusia resursseja, vaan ne osoitetaan näille virastoille Life-ohjelmasta (josta tuetaan myös kyseisten tahojen ydintoimintoja) monivuotista rahoituskehystä koskevan ehdotuksen mukaisesti. Kyseisestä ehdotuksesta neuvotellaan paraikaa budjettivallan käyttäjän kanssa. Resursseilla lisätään henkilöstön määrää virastoissa, jotka toteuttavat Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan liittyvän työn, ja erityisesti tuetaan ja valmistellaan kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman seuranta- ja raportointityötä. Asiaa tarkastellaan yksityiskohtaisemmin seuraavassa:

- **Euroopan ympäristökeskus (EEA):** Seurantakehyksen perustan muodostaa EEA:n seuranta- ja raportointityö, joka koskee erilaisia ympäristö- ja ilmastopolitiikkoja sekä ympäristön tilaa (SOER-raportti). EEA:n uutta strategiaa, monivuotista työohjelmaa ja resursseja on mukautettava ja vahvistettava. Seurannan on tarkoitus olla dynaamista, johdonmukaista, monikerroksista ja monialaista, ja sen olisi perustuttava eri tietolähteiden yhdistämiseen ja mahdollistettava raportointi eri tasoilla (kansallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla). Seurantakehys olisi räätälöitävä vastaamaan kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman yksilöityjä raportointivaatimuksia ja -tarpeita. Näin voidaan tiedottaa kansalaisille tehokkaasti ongelmista ja ratkaisuista ja helpottaa korkean tason poliittista keskustelua Euroopan parlamentissa ja neuvostossa.

Ympäristön tilan seuranta ja raportointi kuuluvat EEA:n nykyiseen toimeksiantoon sen perustamisasetuksen mukaisesti. Edellä mainittuihin seuranta- ja raportointitehtäviin sisältyy kuitenkin **EEA:lle annettavia lisätehtäviä**, mistä syystä tarvitaan lisäresursseja. EEA:n kanssa on tehty huolellinen analyysi paitsi mahdollisista synergioista myös Euroopan vihreän kehityksen ohjelman prioriteetteihin liittyvän tulevan työn strategisesta suunnittelusta. Analyysi osoittaa, että EEA tarvitsisi vuodesta 2021 alkaen (vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten puitteissa) lisähenkilöstöä seuraavasti:

9 väliaikaista toimihenkilöä (TA) ja 6 sopimussuhteista toimihenkilöä (CA) seuraavia uusia tehtäviä ja toimia varten:

päivitetään kiertotalouden seurantakehystä (tuki kiertotalouden tulostaululle) ja tuetaan alakohtaisia kiertotalousaloitteita (1 TA);

raportoidaan kiertotaloustoimenpiteiden täytäntöönpanosta ja kestävästä investoinneista sekä seurataan EU:n rahoittamien kiertotalousinvestointien vaikutuksia (1 CA);

tuetaan EU:n biodiversiteettistrategian kehittämistä sekä luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemejä koskevan seurantakehyksen kehittämistä painottaen aloja, joiden on määrä kuulua uusien aloitteiden piiriin (maaperä, maa ja metsät) (1 TA, 2 CA);

seurataan luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien terveyttä (painottaen makean veden ympäristöä ja meriympäristöä), jotta voidaan edistää saasteettomuustavoitetta (merien roskaantumisen vähentäminen) ja myrkyttömän ympäristön rakentamista (1 TA);

laaditaan tiiviissä yhteistyössä ECHAN ja EFSan kanssa yhdenmukainen analyysi saasteiden vaikutuksista ympäristöön ja terveyteen sekä raportoidaan uusista osa-alueista (esim. juomavesi, veden uudelleenkäyttö, Seveso ja elohopea) ja monialaisista osa-alueista, jotka kuuluvat vihreän kehityksen ohjelman saasteettomuustavoitteen piiriin (1 TA);

vahvistetaan yhdenmukaisen analysoinnin ja arvioinnin valmiuksia vihreän kehityksen ohjelman eri osa-alueilla (esim. luonnon monimuotoisuuden yhdistäminen saasteettomuusaloitteeseen ja Pellolta pöytään -aloitteeseen). Kyseeseen tulevat myös ne yhdenmukaiset arvoinnit, jotka koskevat tulvadirektiiviä, yhdyskuntajätevesidirektiiviä, nitraattidirektiiviä, makean veden ja meren ekosysteemeihin perustuvan lähestymistavan nivomista osaksi talouden siirtymävaihetta (vuotuinen kestävä kasvun strategia) sekä ilmastomuutokseen sopeutumista (1 CA);

parannetaan kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman ja digitaaliaikakauden ilmastopolitiikan seurantaa – hyödyntämällä täysimääräisesti Copernicus-dataa sekä nivomalla kansalaistiede ja muut tietolähteet osaksi dynaamista seurantaa ja täytöntöönpanoa ympäristöalalla – ja parannetaan tietojen oikea-aikaista toimittamista, visualisointia ja saatavuutta (2 CA:ta);

lujitetaan ympäristö- ja ilmastoseurannan kansainvälistä ulottuvuutta sekä tuetaan ympäristö- ja ilmastodiplomatiaa ja asiaa koskevia neuvotteluita (1 TA);

seurataan ja arvioidaan ilmastomuutokseen sopeutumista koskevia kansallisia politiikkoja ja toimenpiteitä sekä niiden yhteyksiä muihin ympäristötavoitteisiin (1 TA);

tuetaan jäsenvaltioita ilmastomuutoksen hillitsemispolitiikkojen seurannassa ja arvioinnissa ottaen huomioon kyseisten politiikkojen yhteydet ilmanlaatuun ja saasteettomuustavoitteeseen (1 TA);

seurataan ihmisten terveyttä, ilmastomuutoksen vaikutuksia ja ilmastomuutokseen sopeutumista ilmasto- ja terveysalan virtuaalisen seurantakeskuksen avulla vihreän kehityksen ohjelman yhteydessä ottaen huomioon sen myrkyttömään ympäristöön tähtäävä saasteettomuustavoite (1 TA);

tuetaan uusia menetelmiä, joilla seurataan kevyiden ja raskaiden hyötyajoneuvojen tosiasiallista polttoainekulutusta ja päästöjä (vuodesta 2022 alkaen) (1 TA);

EEA:n HR-viitetaso kahdeksatta ympäristöalan toimintaohjelmaa koskevaa ehdotusta varten

Jotta EEA pystyy täyttämään kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman mukaiset seuranta- ja raportointitehtävänsä, on ratkaisevan tärkeää säilyttää vuodesta 2021 alkaen ja seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen ajan (2021–2027) ne resurssit, jotka tähän tarkoitukseen osoitettiin täydennyksenä vuosina 2018–2020. Lähtökohtana EEA:n lisäresurssitarpeen laskennassa olisi sen vuoksi pidettävä resursseja, jotka hyväksyttiin lopullisessa EU:n talousarviossa vuodelle 2020 (eli 130 henkilöstötaulukkoon sisältyvää virkaa/toimeä, 74 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 20 kansallista asiantuntijaa). Tällä tavoin voitaisiin varmistaa kaudella 2018–2020 lisättyjen uusien ydintehtävien jatkuvuus erityisesti seuraavien osalta:

- Energiaunionin ja ilmastotoimien hallintoa koskevan asetuksen (EU) 2018/1999 42 artiklassa vahvistetaan EEA:n avustava rooli työssä, joka liittyy kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman ilmastotavoitteiden keskeisiä näkökohtia koskevaan seurantaan, tarkistamiseen, raportointiin ja tiedon levittämiseen, hiilen käytöstä luopumiseen (kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja uusiutuvan energian lisääminen) sekä energiatehokkuuteen. Tätä varten nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa on osoitettu ja budjetoitu vuoteen 2020 saakka kolme ylimääräistä sopimussuhteisten toimihenkilöiden tointa, joiden kesto ei ole rajattu. Nämä kolme tointa olisi säilytettävä koko uuden monivuotisen rahoituskehyksen voimassaoloajan ja muunnettava väliaikaisten toimihenkilöiden toimiksi, jotta voidaan ottaa täysimääräisesti ja pysyvästi huomioon EEA:lle annettavat lisätehtävät.

- Lisätoimet, jotka EEA:lle osoitettiin vuoden 2020 talousarviota laadittaessa (5 TA:ta ja 2 CA:ta) ja asetuksella (EU) 2018/956 (2 CA:ta), ovat ratkaisevan tärkeitä nykyisen ympäristö- ja ilmastopolitiikan täytäntöönpanon kannalta. Nämä toimet kattavat seuraavat jo aloitetut toiminnot ja ovat osa EEA:n HR-viitetasoa:

a) ilmastomuutoksen hillitseminen, LULUCF-näkökohtien sisällyttäminen osaksi kasvihuonekaasuinventaariofoorumia sekä ilmasto-, metsä- ja maatalousalojen systeemianalyysi,

b) vesipolitiikan systeemianalyysi ilmastomuutoksen yhteydessä,

c) yhdenmety analyysi ekologisen, kestävän ja oikeudenmukaisen siirtymän taloudellisista vaikutuksista,

d) luonnon monimuotoisuuden seurantavälineiden nykyaikaistaminen,

e) Copernicus-datan sisällyttäminen osaksi ympäristön seurantaa ja raportointia,

f) uusien raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen ja polttoaineenkulutuksen seuranta ja raportointi;

• **Euroopan kemikaalivirasto (ECHA):** ECHalla on keskeinen rooli kehitettäessä tulevaa EU:n kestävästä kemikaalistrategiaa.

Edellä lueteltujen tehtävien suorittamista varten ECHA tarvitsee seuraavat uudet toimet vuodesta 2020 alkaen:

1 väliaikainen toimihenkilö ja 1 sopimussuhteinen toimihenkilö tietokantojen hallinnoimista ja konsolidoimista sekä kemikaalitietojen toimittamista varten, jotta voidaan täydentää asiaa koskevaa raportointia kehittymässä olevista riskeistä ja antaa panos kemikaalipolitiikan indikaattoreihin ja muuhun EEA:n työhön.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Suunniteltujen toimenpiteiden päätavoitteena on paitsi luoda kattava seurantakehys, joka vastaa uuden kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman tarpeita, myös edistää kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman ja asiaa koskevien aloitteiden välisiä keskinäisiä yhteyksiä ja synergioita Euroopan vihreän kehityksen ohjelman puitteissa. Kyseeseen tulevat luonnollisesti vastikään hyväksytty kiertotaloutta koskeva toimintasuunnitelma, [vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteen vahvistava eurooppalainen ilmastolaki](#), vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia, Pellolta pöytään -aloite sekä valmisteilla olevat aloitteet, kuten saasteettomuustavoite [ja kestävyyttä edistävä kemikaalistrategia](#).

Tämä uusi seurantalähestymistapa, jossa hyödynnetään huippuluokan digitaalisia välineitä, mahdollistaa näyttöön perustuvat analyysit ja tarkkaan määritellyn raportoinnin eri tasoilla ja sektoreilla ja tukee edelleen EU:n raportointivelvoitteiden täyttämistä sekä EU:n että kansainvälisellä tasolla.

Perusteellisesti jäsennellyllä ja suunnitellulla raportointikehyksellä ja toiminnalla pyritään edistämään kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman tarkoituksenmukaista arviointia, tarjoamaan tietopohja poliittisille päättäjille ja käynnistämään korkean tason keskusteluja neuvostossa ja Euroopan parlamentissa.

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein etenemistä ja tuloksia seurataan.

Komissio seuraa ehdotuksen mukaisten toimien toteuttamista. Indikaattoreina voidaan käyttää seuraavia:

- aihekohtaisten raporttien lukumäärä (kiertotalous, luonnon monimuotoisuus, metsät, maa, vesi- ja merialueet, ilma, melu, jätteet, päästöt jne.)
- niiden horisontaalisten seurantakertomusten lukumäärä, joissa tarkastellaan täytäntöönpanon edistymistä kahdeksannessa ympäristöalan toimintaohjelmassa, kestävä kehityksen tavoitteissa, ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnissa ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa kunkin raportointijakson mukaisesti (kolmas raportointijakso päättyy kesäkuussa 2027 ennen kuin kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman voimassaolo päättyy).

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Kahdeksatta ympäristöalan toimintaohjelmaa koskeva ehdotus on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 192 artiklan 3 kohdan mukainen, ja siinä otetaan huomioon seitsemännestä ympäristöalan toimintaohjelmasta tehdyn tuoreen arvioinnin tulokset.

[Komissio tekee tilannekatsauksen edistyksestä, jota on saavutettu kolmella peräkkäisellä raportointijaksolla ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnin yhteydessä vuosina 2022, 2024 ja 2027.](#)

[Toinen raportointijakso saatetaan päätökseen hyvissä ajoin, jotta saadaan tietoa edistymisestä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa, kahdeksannessa ympäristöalan toimintaohjelmassa, kestävä kehityksen tavoitteissa sekä ohjelman vuoden 2050 visiossa, joka on vahvistettu tämän päätöksen 2 artiklassa, ennen nykyisen komission toimikauden päättymistä. Toisen](#)

raportointijakson yhteydessä vuonna 2024 komissio tekee tilannekatsauksen ja arvioi tarvetta tarkistaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa esitetyjä unionin ympäristö- ja ilmastoprioriteetteja sekä tässä ohjelmassa esitetyjä ensisijaisia tavoitteita.

Kolmas raportointijakso päättyy kesäkuussa 2027 hyvissä ajoin ennen tämän ohjelman päättymistä.

- 1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta):

Tarve ottaa käyttöön tehokas, johdonmukainen ja reaktiokykyinen seuranta kahdeksatta ympäristöalan toimintaohjelmaa sekä kaikkia EU:n ympäristö- ja ilmastopolitiikkoja varten vahvistetaan Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa.

Odotettavissa oleva EU:n tason lisäarvo (toteutuksen jälkeen):

Seurantakehys on kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman seurannan väline. Sillä tuetaan raportointivelvoitteiden täyttymistä, helpotetaan korkean tason keskusteluja ja edistetään kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman saavutusten arviointia.

- 1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Ei ole.

- 1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehiksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Ehdotuksen tavoite vastaa useita muita EU:n toimintapolitiikkoja ja käynnissä olevia aloitteita, jotka perustuvat Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan. **Kahdeksannen ympäristöalan toimintaohjelman ensisijaiset tavoitteet ovat seuraavat:**

a) saavutetaan hyvä elämä maapallon ekologisten resurssien rajoissa vuoteen 2050 mennessä. Vaurautemme ja terveellinen ympäristömme perustuvat innovatiiviseen kierrätystalouteen, jossa mitään ei tuhleta ja jossa luonnonvaroja hallinnoidaan kestävästi ja luonnon monimuotoisuutta suojellaan, arvostetaan ja palautetaan ennalleen yhteiskuntamme kestäkykyä parantavilla tavoilla. Ilmastoneutraali taloutemme ei edellytä resurssien käytön lisäämistä ja näyttää siten suuntaa turvalliselle ja kestäväälle maailmanlaajuiselle yhteiskunnalle;

b) saavutetaan unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteet, jotka on vahvistettu Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa YK:n kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman toteuttamista silmällä pitäen. Kyseessä ovat erityisesti

- eurooppalaisessa ilmastolaissa esitetty ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä
- ilmastoneutraali ja puhdas kiertotalous
- ekosysteemien ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja ennallistaminen
- saasteettomuustavoite, joka tähtää myrkyttömään ympäristöön ja kansalaisten terveyden suojelemiseen;

- c) noudatetaan voimassa olevaa, ympäristöä ja ilmastoa koskevaa säännöstöä kaikilta osin;
- d) toteutetaan tämän ohjelman 3 artiklassa mainitut toimenpiteet, toimintalinjat ja lähestymistavat, jotka yhdessä muodostavat mahdollistavan kehyksen perustavanlaatuiselle muutokselle.

1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen*

Ei ole.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ kesto on rajattu

- ☐ Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
- ☐ Rahoitusvaikutukset alkavat vuonna VVVV ja päättyvät vuonna VVVV.

☒ kesto ei ole rajattu

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2021,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)³⁸

☒ Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

☒ Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☒ 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

Huomautukset

Ei ole.

³⁸

Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla
osoitteessa:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Ehdotus sisältää päätöksen kahdeksannen unionin ympäristöalan toimintaohjelman hyväksymisestä. Kahdeksatta unionin ympäristöalan toimintaohjelmaa koskevassa ehdotuksessa esitetään tarve luoda kunnianhimoinen ohjelma, joka kattaa ympäristön tilan sekä jäsenvaltioiden ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden täytäntöönpanon säännöllisen seurannan ja raportoinnin (4 artiklan 1 kohta). Tällä työllä parannetaan sovittujen indikaattoreiden käyttöä ympäristö- ja ilmastopolitiikan eri aloilla. Lisäksi tämä työ perustuu INSPIREN periaatteisiin paikkatietojen ja digitaalisen tiedon (Copernicus) käytön osalta. Johdonmukainen, monialainen ja ajantasaistettu raportointi muodostaa perustan tietojen esittämiseksi yleisölle sekä tilannekatsauksen tekemiselle ilmasto- ja ympäristökysymyksissä saavutetusta edistyksestä. Lisäksi neuvosto ja Euroopan parlamentti käyvät näiden raporttien pohjalta korkean tason keskustelua, jossa käsitellään ympäristön tilaa ja ilmastohaasteita ja arvioidaan niiden EU:n toimintalinjojen ja toimien johdonmukaisuutta, joilla pyritään löytämään ratkaisuja ja saavuttamaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet. EEA:n ja ECHAN osallistuminen tähän työhön on ensiarvoisen tärkeää. Seuranta ja digitaalisen tiedon kattava hyödyntäminen ovat erittäin tärkeitä myös EU:n biodiversiteettistrategian kannalta tarkkailtaessa haavoittuvien ja arvokkaiden ekosysteemien ja niiden palvelujen tilaa. Yhteentoimivien tietokantojen ja eri lähteistä tapahtuvan tiedonlouhinnan ansiosta saadaan arvokasta tietoa ihmisen toiminnan vaikutuksista ympäristöön ja ilmastoon. Säännöllinen raportointi näistä vaikutuksista tekee näkyviksi paitsi haitat myös reaktiot myönteisiin hallinta- ja suojelutoimenpiteisiin. Tällä tavoin seuranta ja raportointi antavat osviittaa EU:n ohjelmien, toimenpiteiden ja taloudellisten resurssien suorituskyvystä paikan päällä sekä EU:n että kansainvälisellä tasolla.

Vakiomuotoisia seuranta- ja raportointisääntöjä sovelletaan perinteisille virastoille myönnettäviin EU:n avustuksiin.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Komissio toteuttaa hallinnointia sekä suoraan että välillisesti Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) ja Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) kautta.

Sitä, missä määrin olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa pelkästään välillistä hallinnointia kahden (tai mahdollisesti useamman) erillisviraston (EEA, ECHA ja mahdollisesti myös EFSA) kautta, tutkitaan yhdessä lainsäädäntövallan käyttäjien kanssa.

Valvontastrategian osalta kaikki erillisvirastot tekevät tiivistä yhteistyötä komission sisäisen tarkastuksen kanssa sen varmistamiseksi, että kaikilla sisäisen valvontakehyksen aloilla täytetään asianmukaiset vaatimukset. Kyseiset järjestelyt koskevat myös virastojen roolia käsillä olevan ehdotuksen yhteydessä.

Lisäksi Euroopan parlamentti tarkastelee jokaisena varainhoitovuonna neuvoston suosituksesta ja ottaen huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätelmät, olisiko virastoille myönnettävä vastuuvapaus talousarvion toteuttamisesta.

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

EEA:n ja ECHAN toteuttamista toimista johtuvien määrärahojen säännönmukaiseen, taloudelliseen, tehokkaaseen ja tulokselliseen käyttöön ei tämän ehdotuksen yhteydessä ennakoita sisältyvän uusia merkittäviä riskejä, joita nykyinen sisäisen valvonnan kehitys ei kattaisi. Tämän ehdotuksen puitteissa toteutettavat toimet alkavat vuonna 2021 ja jatkuvat koko uuden monivuotisen rahoituskehityksen ajan.

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista

Hallinnointi- ja valvontajärjestelmistä säädetään asetuksissa, joita sovelletaan nykyisin EEA:n ja ECHAN toimintaan. Nämä tahot tekevät tiivistä yhteistyötä komission sisäisen tarkastuksen yksikön kanssa sen varmistamiseksi, että kaikilla sisäisen valvontakehyksen aloilla noudatetaan asianmukaisia vaatimuksia.

Euroopan parlamentti myöntää joka vuosi neuvoston suosituksesta sekä EEA:lle että ECHAlle vastuuvapauden niiden talousarvion toteuttamisesta.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suoja-toimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Petosten, lahjonnan ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi EEA:han ja ECHAan sovelletaan rajoituksetta Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 11 päivänä syyskuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 säännöksiä. EEA:lla ja ECHalla on niiden tarkoituksiin suunniteltu petostentorjuntastrategia ja sen perusteella laadittu toimintasuunnitelma. Lisäksi EEA:n ja ECHAN perustamisasetuksissa vahvistetaan säännökset, jotka koskevat EEA:n ja ECHAN talousarvioiden toteuttamista ja valvontaa sekä sovellettavia varainhoitosääntöjä, myös sääntöjä petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjumiseksi.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET³⁹

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero		EFTA-mailta ⁴¹	ehdokasmailta ⁴²	kolmansilta mailta	varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa

³⁹ Esitetyt talousarvioluvut ovat ohjeellisia eivätkä rajoita talousarviomenettelyjen soveltamista sen jälkeen, kun monivuotinen rahoituskehitys vuosiksi 2021–2027 on hyväksytty.

⁴⁰ JM = jaksotetut määrärahat / EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁴¹ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁴² Ehdokasmaat ja soveltuvien osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokkaat.

						tarkoitettut rahoitusosuudet
3	09 02 01 Luonto ja luonnon monimuotoisuus	JM	EI	EI	EI	EI
3	09 02 02 Kiertotalous ja elämänlaatu	JM	EI	EI	EI	EI
3	09 02 03 Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen	JM	EI	EI	EI	EI
3	09 10 02 Euroopan ympäristökeskus	JM	EI	EI	EI	EI
3	09 10 01 Euroopan kemikaalivirasto	JM	EI	EI	EI	EI

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista menoihin⁴³

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Oletuksena on, että otsake 3 säilyy neutraalina ja ettei tämä ehdotus vaikuta siihen. EEA:n ja ECHAN tarvitsemat resurssit katetaan Life-ohjelman talousarviosta. EEA:n kustannuksista 2/3 katetaan ympäristöasioiden pääosastosta ja 1/3 ilmastotoimien pääosastosta, kun taas ECHAN kustannukset katetaan kokonaisuudessaan ympäristöasioiden pääosastosta.

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	Numero	Otsake 3: Luonnonvarat ja ympäristö
--------------------------------------	--------	-------------------------------------

Kiinteät hinnat

PO ENV ja PO CLIMA: <09 02 01, 09 02 02, 09 02 03>			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEEN NSÄ
Vähennys numerosta 09 02 01 – PO ENV	Sitoumukset	(1a)	1 385	1 405	1 428	1 450	1 474	1 496	1 522	10 160
	Maksut	(2a)	1 385	1 405	1 428	1 450	1 474	1 496	1 522	10 160
Vähennys numerosta 09 02 02 – PO ENV	Sitoumukset	(1b)	1 062	1 079	1 096	1 113	1 130	1 148	1 166	7 794
	Maksut	(2b)	1 062	1 079	1 096	1 113	1 130	1 148	1 166	7 794
Vähennys numerosta 09 02 03 – PO CLIMA	Sitoumukset	(1c)	1 062	1 079	1 096	1 113	1 130	1 148	1 166	7 794
	Maksut	(2c)	1 062	1 079	1 096	1 113	1 130	1 148	1 166	7 794
Pääosastojen ENV ja CLIMA <09 02 01, 09 02 02 ja 09 02 03> toimintamäärärahojen vähennys YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1a+1b+1c	3 509	3 563	3 620	3 676	3 734	3 792	3 854	25 748
	Maksut	=2a+2b+3c	3 509	3 563	3 620	3 676	3 734	3 792	3 854	25 748

EEA: <09 10 02>			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEEN
-----------------	--	--	------	------	------	------	------	------	------	--------

⁴³ Esitetyt talousarvioluvut ovat ohjeellisia eivätkä rajoita talousarviomenettelyjen soveltamista sen jälkeen, kun monivuotinen rahoituskehys vuosiksi 2021–2027 on hyväksytty.

										NSÄ
Osasto 1:	Sitoumukset	(1)	2 462	2 511	2 562	2 613	2 665	2 718	2 773	18 304
	Maksut	(2)	2 462	2 511	2 562	2 613	2 665	2 718	2 773	18 304
Osasto 2:	Sitoumukset	(1a)	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	1 575
	Maksut	(2a)	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	0,225	1 575
Osasto 3:	Sitoumukset	(3a)	500	500	500	500	500	500	500	3 500
	Maksut	(3b)	500	500	500	500	500	500	500	3 500
EEA:n <09 10 02> määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+1a +3a	3 187	3 236	3 287	3 338	3 390	3 443	3 498	23 379
	Maksut	=2+2a +3b	3 187	3 236	3 287	3 338	3 390	3 443	3 498	23 379
ECHA: <09 10 01>			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEEN NSÄ
Osasto 1:	Sitoumukset	(1)	0,272	0,277	0,283	0,288	0,294	0,300	0,306	2 019
	Maksut	(2)	0,272	0,277	0,283	0,288	0,294	0,300	0,306	2 019
Osasto 2:	Sitoumukset	(1a)	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,350
	Maksut	(2a)	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,350
Osasto 3:	Sitoumukset	(3a)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksut	(3b)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ECHAN <09 10 01> määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+1a+3a	0,322	0,327	0,333	0,338	0,344	0,350	0,356	2 369
	Maksut	=2+2a +3b	0,322	0,327	0,333	0,338	0,344	0,350	0,356	2 369

3.2.2. Arvioidut vaikutukset EEA:n ja ECHAN määrärahoihin

- ☒ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella) kiinteinä hintoina

Tavoitteet ja tuotokset ↓			2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	Tyyppi ⁴⁴	Keskimäär. kustannukset	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä yhteensä	Kustannukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1... ⁴⁵																		
– Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 1																		
ERITYISTAVOITE 2...																		
– Tuotos																		
Välisumma, erityistavoite 2																		
KAIKKI YHTEENSÄ																		

⁴⁴ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).
⁴⁵ Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2. ”Erityistavoite (erityistavoitteet)...”

3.2.3. Arvioidut vaikutukset EEA:n ja ECHAN henkilöresursseihin

3.2.3.1. Yhteenvedo

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella) kiinteinä hintoina

EEA & ECHA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEEN NSÄ
Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokat)	1 993	2 033	2 074	2 115	2 158	2 201	2 245	14 820
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)								
Sopimussuhteiset toimihenkilöt	740	755	770	786	801	817	834	5 503
Kansalliset asiantuntijat								
YHTEENSÄ	2 734	2 778	2 844	2 901	2 959	2 018	3 087	20 323

Huom. Hintojen lähtökohtana ovat 31,9 prosentin mukautus EEA:n virkoihin (Kööpenhamina) ja 2 prosentin indeksikorotus palkkoihin monivuotisen rahoituskehyksen keston aikana (sekä EEA:n että ECHAN toimet/virat).

Henkilöstötarpeet (kokoaikaiseksi muutettuna):

EEA & ECHA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEEN NSÄ
Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokat) EEA=9, ECHA=1	10	10	10	10	10	10	10	
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)								
Sopimussuhteiset toimihenkilöt EEA=6, ECHA=1	7	7	7	7	7	7	7	
Kansalliset asiantuntijat								
YHTEENSÄ	17	17	17	17	17	17	17	

3.2.3.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve (vastuu)pääosastoissa

- ☒ Ehdotus/aloite ei edellytä **lisä**henkilöresursseja.
- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

arvio kokonaislukuina (tai enintään yhden desimaalin tarkkuudella)

		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)									
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)⁴⁶									
XX 01 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)									
XX 01 02 02 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)									
XX 01 04 yy⁴⁷	– päätoimipaikassa ⁴⁸								
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa								
XX 01 05 02 (epäsuora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)									
10 01 05 02 (suora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)									
Muu budjettikohta (mikä?)									
YHTEENSÄ									

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve, jota tämä toiminta ja erityisesti käyttöön otettava lujitettu seurantakehys edellyttävät, katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosastojen

⁴⁶ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

⁴⁷ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

⁴⁸ Etenkin rakennerahastot, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto) ja Euroopan kalatalousrahasto.

henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä. ***Tarvittaessa tarpeet katetaan lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoivat pääosastot voivat saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.***

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	
Ulkopuolinen henkilöstö	

Kokoaikaiseksi muunnetun henkilöstön kustannusten laskentamenetelmä olisi kuvattava liitteessä V olevassa 3 kohdassa.

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

- ☐ Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mukainen.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

- ☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista⁴⁹.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

- ☒ Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.
- ☐ Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Xxxxxx								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

- ☐ vaikutukset omiin varoihin
- ☐ vaikutukset muihin tuloihin
- ☐ tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁵⁰					Ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen vaikutukset ulottuvat (ks. kohta 1.6)	
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3			
Momentti								

⁴⁹ Ks. vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 11 ja 17 artikla.

⁵⁰ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa.

--

Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä.

--